

Силабус курсу

Монетарне управління економікою

Освітньо-наукова програма – «Фінанси, банківська справа та страхування»

Ступінь вищої освіти – доктор філософії

Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Галузь знань – 07 Управління та адміністрування

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 4

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

д.е.н., проф. Дзюблюк Олександр Валерійович

Контактна інформація:

кабінет: 11303

e-mail: o.dziubliuk@wunu.edu.ua

Опис дисципліни

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на глибоке та ґрунтовне засвоєння основ монетарного управління економікою, що передбачає вивчення наукових, практичних і організаційно-методологічних аспектів функціонування механізму управління перебігом економічних процесів за допомогою інструментів і важелів, які є в розпорядженні центрального банку та які здатні впливати на економічне зростання, фінансову стабільність, цінову динаміку, зовнішньо-економічну активність, циклічність розвитку економіки та добробут суспільства. Дисципліна охоплює питання, пов'язані із засвоєнням основ реалізації монетарної політики у процесі державного управління економікою, методів аналізу та оцінювання економічних процесів на макро- і мікрорівні під впливом монетарних важелів, а також проблемами вибору найбільш доцільних інструментів, які слід використовувати в сучасних умовах задля забезпечення оптимального монетарного впливу на перебіг економічного розвитку.

Головними завданнями дисципліни є: з'ясування засадничих теорій монетарного регулювання; розуміння змістовних характеристик базових та сучасних шкіл монетарної теорії і ролі центрального банку; усвідомлення особливостей розвитку концепцій державного регулювання національної економіки і ролі монетарних інструментів у цьому процесі; оволодіння системою механізмів та важелів монетарного впливу на перебіг економічних процесів, фінансовий сектор і соціально-економічний розвиток країни; набуття навичок формувати концептуальні засади вибору стратегії управління господарськими процесами із застосуванням механізмів монетарного управління економікою; вироблення дослідницьких навичок формулювати власні оцінки і позиції щодо тенденцій розвитку теоретичних положень, вміння використовувати методи та прийоми оцінювання перспектив економічних явищ у процесі прийняття управлінських рішень щодо реалізації відповідних інструментів монетарного впливу; виявлення невирішених проблем монетарної сфери та обґрунтування шляхів їх розв'язання; глибоке переосмислення наявних та формування нових цілісних знань та професійних практик, пов'язаних із монетарним управлінням економікою.

Здобувачі ступеня PhD мають змогу оволодіти інформацією щодо сучасного стану, тенденцій розвитку, практичної проблематики та основних теорій у сфері монетарного управління економікою.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 4	Тема 1. Економічна сутність і теоретичні засади монетарного управління економікою	Знати основні підходи, напрями та інструменти державного регулювання економіки. Володіти фундаментальними теоретичними знаннями щодо сутності монетарного управління економікою. Знати зовнішні та внутрішні чинники, що визначають його необхідність у системі державного регулювання економіки. Розуміти місце та роль монетарного управління економікою у загальноекономічній політиці держави. Вміти оцінювати взаємозв'язок монетарної та фінансової політики, розуміти роль монетарного управління у забезпеченні економічної безпеки країни.	Тести, питання, індивідуальні письмові завдання
4 / 4	Тема 2. Центральний банк як інституційна основа монетарного управління економікою	Розуміти сутність, призначення і основні засади функціонування центрального банку як ключового інституту державного впливу на економіку, знати теоретичні аспекти систем і методів реалізації центральним банком монетарної політики, розуміти роль НБУ у здійсненні монетарного управління економікою. Вміти аналізувати та прогнозувати економічну ситуацію та обґрунтовувати стратегію монетарної політики. Вміти давати оцінку ефективності монетарного управління економікою та визначати на цій основі напрями оптимізації інструментів монетарного регулювання.	Тести, питання, індивідуальні письмові завдання
4 / 4	Тема 3. Наукові концепції державного регулювання економіки монетарними методами	Розуміти теоретичні засади вибору стратегії монетарного управління економікою і сучасні тренди економічної науки у вивченні монетарної сфери. Знати класичні моделі монетарного управління економікою, кейнсіанське трактування монетарного впливу на перебіг економічних процесів. Розуміти теорії попиту на гроші та переваги ліквідності, вміти пояснити, що таке ліквідна пастка. Вміти аналізувати теоретичні засади застосування правил монетарної політики. Знати основні положення сучасного монетаризму.	Тести, питання, індивідуальні письмові завдання
4 / 4	Тема 4. Практичні аспекти монетарного управління економікою та інструменти монетарного регулювання	Знати характеристики та класифікацію інструментів монетарного управління економікою. Розуміти особливості застосування мінімальних обов'язкових резервів, облікової ставки, політики відкритого ринку, рефінансування та інших інструментів впливу центрального банку на стан грошового обігу та макроекономічну динаміку. Вміти оцінювати дієвість інструментів монетарного управління економікою, їхню ефективність під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів.	Тести, питання, індивідуальні письмові завдання,
4 / 4	Тема 5. Трансмісійний механізм як основа монетарного управління економікою	Розуміти механізм дії основних елементів системи трансмісійного механізму. Знати теоретичні аспекти механізму грошової трансмісії у трактуванні різних монетарних теорій. Розуміти процес функціонування каналів передачі монетарних імпульсів від центрального банку до реального сектору економіки. Вміти ідентифікувати дієвість окремих каналів трансмісії. Розуміти підходи до моделювання трансмісійного механізму в українській економіці та формування на цій основі напрямів грошово-кредитної та макроекономічної політики.	Тести, питання, індивідуальні письмові завдання

Літературні джерела:

1. Данилишин Б. М., Богдан І. В. Актуальні завдання монетарної політики для забезпечення відновлення та стійкого зростання економіки України. *Український журнал прикладної економіки*. 2020. Том 5. №2. С. 56-69.
2. Данилишин Б. М., Богдан І. В., Богдан Т. П. Модернізація монетарної політики України в контексті стабілізації економіки та посткризового зростання. *Економіка України*. 2020. №6. С. 3-19.
3. Дзюблюк О. В. Економічний розвиток і банківський сектор в умовах глобальної пандемічної кризи. *Фінанси України*. 2020. №6. С. 25-55.
4. Дзюблюк О. В. Ефективність режиму інфляційного таргетування як основи монетарної політики в умовах кризових явищ в економіці. *Вісник економіки*. 2021. №3. С. 20-40.
5. Дзюблюк О. В. Зростання ролі грошово-кредитної політики у регулюванні економічних процесів в умовах пандемічної кризи. *Банківська справа*. 2021. №1. С. 3-26.
6. Дзюблюк О. В. Монетарна політика Європейського центрального банку у контексті протидії кризовим явищам на фінансовому ринку. *Світ фінансів*. 2023. №1. С. 8-30.
7. Дзюблюк О. В. Монетарне реагування Федеральної резервної системи США на економічні наслідки пандемічної кризи. *Світ фінансів*. 2022. №1. С. 8-21.
8. Дзюблюк О. В. Монетарне управління економікою: навчально-методичний посібник з вивчення дисципліни для здобувачів третього рівня освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» ОНП «Фінанси, банківська справа та страхування». Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 128 с.
9. Дзюблюк О. В. Оптимізація структури сучасного грошового обігу у контексті ролі готівкових платежів. *Вісник економіки*. 2022. Вип. 3. С. 78-100.
10. Дзюблюк О. В. Особливості трансмісійного механізму монетарної політики в Україні в умовах воєнного стану. *Економічний аналіз*. 2023. Том 33. №3. С. 247-256.
11. Дзюблюк О. В. Проблеми активізації банківського кредитування реального сектору економіки в умовах воєнного стану. *Вісник економіки*. 2023. Вип. 3. С. 8-25.
12. Дзюблюк О. В. Теоретичні аспекти координації монетарної і фіскальної політики як необхідної умови забезпечення макрофінансової стабільності. *Світ фінансів*. 2024. №2. С. 8-27.
13. Заїчко, І., Мигович, Т., Криховецька, З. Роль монетарної політики та банківського сектору в системі антикризового фінансового управління. *Економіка та суспільство*. 2024. №59. С. 2-10.
14. Індустрія фінансових послуг в умовах «нової реальності»: монографія / за ред. Н. М. Шелудько. Київ: ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», 2021. 142 с.
15. Монетарні важелі стимулювання розвитку економіки України: глобальні виміри та національні інтереси: монографія / за ред. д. е. н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль: Осадця Ю. В., 2021. 300 с.
16. Основні засади грошово-кредитної політики на середньострокову перспективу: Схвалено рішенням Ради Національного банку України від 11 вересня 2024 року.
17. Петрик О. Політика Національного банку України під час війни. *Socio-economic relations in the digital society*. 2022. Т. 4. № 46. С. 15-23.
18. Петришин Л., Мацьків Г., Ксьонжик І. Монетарна політика держави в контексті забезпечення фінансово-економічної стабільності. *Молодий вчений*. 2022. № 11. С. 95-102.
19. Тернер Е. Між боргом та дияволом: гроші, кредит і реформування глобальних фінансів / пер. з англ. Львів: Апріорі, 2020. 416 с.
20. Штань М. В. Монетарна політика за умов розвитку глобальної кризи 2020 року. *Економіка та держава*. 2020. №6. С. 98-101.
21. Battilossi, S. Handbook of the History of Money and Currency. Singapore: Springer Nature Singapore Pte Ltd, 2020. 1094 p.
22. Bernanke, B. S. The New Tools of Monetary Policy. *American Economic Review*. 2020. No.110 (4). pp. 943-983.
23. Castaneda, J., Roselli, A., Wood, G. (eds.) The Economics of Monetary Unions. London: Routledge, 2020. 250 p.

24. De Soto, J. H. Money, Bank Credit and Economic Cycles. 4th ed. Auburn: Mises Institute, 2020. 881 p.
25. Dullien, S., Tober, S. A monetary Keynesian view of modern monetary theory. *European Journal of Economics and Economic Policies: Intervention*. 2022. Vol. 19 No. 2. pp. 227-237.
26. Ehnts, D. Modern Monetary Theory: The Right Compass for Decision-Making. *Intereconomics*. 2022. No. 57(2). pp. 128-134.
27. English, B., Forbes, K., Ubide, A. Monetary Policy and Central Banking in the Covid Era. London: Centre for Economic Policy Research, CEPR Press, 2021. 434 p.
28. Hawkins, P., Negru, I. (eds.) Monetary Economics, Banking and Policy. London: Routledge, 2023. 242 p.
29. Kelton, S. The Deficit Myth: Modern Monetary Theory and the Birth of the People's Economy. New York: Public Affairs, 2020. 275 p.
30. Kuroda, A. A Global History of Money. New York: Routledge, 2020. 213 p.
31. Labonte, M. Monetary Policy and the Federal Reserve: Current Policy and Conditions. *Congressional Research Service*. February 6, 2020. 23 p.
32. Michail, N. Money, Credit, and Crises: Understanding the Modern Banking System. Palgrave Macmillan, 2021. 251 p.
33. Mishkin, F. S. The economics of money, banking, and financial markets, 13th edition. New York: Pearson Education Limited, 2022. 717 p.
34. Nain, A., Jung, P. G. Understanding Money: Philosophical Frameworks of Monetary Value. New York: Routledge, 2022. 138 p.
35. Olk, C., Schneider, C., Hickel, J. How to pay for saving the world: Modern Monetary Theory for a degrowth transition. *Ecological Economics*. 2023. No. 214. 12 p.
36. Rostagno, M., Altavilla, C. & Carboni, G. Monetary Policy in Times of Crisis: A Tale of Two Decades of the European Central Bank. New York: Oxford University Press, 2021. 430 p.
37. Shirakawa, M. Tumultuous Times: Central Banking in an Era of Crisis. New York: Yale University Press books, 2021. 527 p.
38. Vitek, F. Measuring the Stances of Monetary and Fiscal Policy. *IMF Working Papers*. May 2023. No. WP/23/106. 21 p.
39. Warjiyo, P. & Juhro, S. M. Central Bank Policy Mix: Issues, Challenges, and Policy Responses Handbook of Central Banking Studies. Singapore: Springer Nature Singapore Pte Ltd, 2022. 280 p.
40. Wu J. C., Xie Y. (Un)Conventional Monetary and Fiscal Policy. *National Bureau of Economic Research Working Paper*. December 2022. No. w30706. 65 p.

Політика оцінювання

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Монетарне управління економікою» використовуються наступні основні методи оцінювання результатів роботи здобувачів ступеня PhD: поточне опитування; експрес-опитування; тестування; оцінювання участі у наукових диспутах, роботи у групах, участі у мозкових штурмах і творчих міні-дискусіях; оцінювання самостійної роботи у вигляді аналітичних доповідей (есе); оцінювання рівня виступів і презентацій за підготовленими доповідями; оцінювання індивідуальної роботи у вигляді рефератів; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) з дозволу дирекції Навчально-наукового центру підготовки та атестації здобувачів вищої освіти та наукових кадрів.

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзамену заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу та з дозволу дирекції Навчально-наукового центру підготовки та атестації здобувачів вищої освіти та наукових кадрів.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	30%	40%
Поточне оцінювання	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє за поточне оцінювання по 1-6 темах – мах 5 оцінок	Підготовка та презентація дослідження (реферат, есе, презентація) на задану тематику.	Теоретична частина (3 питання по 20 балів) – мах 60 балів. Тестові завдання (10 тестів по 4 бали) – мах 40 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету (сума балів за всі види навчальної діяльності в межах модуля)	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)